Dickson Koloniens Historie

Et Mindeskrift om vore Pioneer

Dickson Koloniens Historie

ET MINDESKRIFT OM VORE PIONERER

Samlet af en Komite

Udgivet af Bethania Lutherske Menighed

Dickson, Alberta

Med Henblik paa Koloniens forestaaende Jubilæumsfest

Trykt i
Lutheran Publishing House
Blair, Nebraska
1948

1. KAPITEL

DER SØGES NYE HJEM

Der havde længe været Tale om Udvandring for anden Gang blandt en Kreds af unge Danske i Omaha, Nebraska. Disse, hvoraf der var en 4-5 gifte Par og Resten Ungkarle, tilhørte den forenede danske lutherske Menighed i Omaha.

Man kommer uvilkaarligt til at spørge, hvad Grunden kunde være. U.S.A. havde da Ord for at være Landet med de mange og store Muligheder.

Men Landet var dyrt i de Forenede Stater, og for Folk, som ikke havde Kapital, var der kun smaa Udsigter til nogensinde at kunne komme til at faa Land, som man kunde kalde sit eget.

Landagenter fra de forskellige Kompagnier, som ejede Hovedparten af Farmlandet i Canada, havde deres Garn ude alle Steder for at faa Folk til at tage Homestead (frit Land eller Hjemstedslodder paa 160 Acres) i Canada. Det saa altsammen meget glimrende ud i Frastand, naar man ikke var bange for at tage fat og bane sig sin egen Vej i Tilværelsen.

Menighedens mangeaarige Formand, Fred Petersen, fortæller, at han var ved at komme nogenlunde godt i Gang paa lejet Farm (ca. 15 Acres) i Udkanten af Byen. Baade Bygninger og Landet var i daarlig Forfatning, da han flyttede ind, men da han efter nogle Aars Forløb fik Farmen gjort i god Stand, kom Ejeren og forlangte mere i Afgift, hvilket var stik imod Aftalen.

Derover blev Fred saa ærgerlig og skuffet, at han sammen med sin Hustru besluttede at prøve Lykken i Canada.

„Gud har jo sin Haand med i alting," sagde Fred, da han fortalte dette. „Vi skulde jo til Canada, det ser jeg tydeligere i Dag end nogensinde."

Ved et Møde, der fandt Sted i Cykelsmed Jens Larsens Værksted i Efteraaret 1902, blev det af alle de interesserede bestemt at sende to Spejdere til Canada for at se paa Land, som laa vest

for Innisfail, Alberta, —. Landet, der var blevet særligt anbefalet af en C. P. R.-Agent.

De to Mænd, som valgtes til dette betydningsfulde Hverv, var Murer Henry Larsen og Cyklesmeden Jens Larsen. Det var sikkert en meget eventyrlig Rejse til det vilde Vesten, som det var den Gang. Det var allerede Vinter, Jorden var frossen, og et jævn Lag Sne dækkede den frugtbare Jord.

De formaaede ikke at grave i Jorden for at undersøge, hvad den indeholdt, men alting saa jo lovende ud paa Overfladen. Der var store, jævne Strækninger, som var lette at rydde, og ind imellem var Landet let bevokset med Popler og Pilekrat. Jorden maatte være rig, for der var Græs til Knæene.

Der var ogsaa en Overflødighed af Vildt, stort og smaat, som nok kunde faa en Jægers Blod til at svulme.

Begejstrede kom Spejderne tilbage til Omaha og fortalte om alt, hvad de havde set, og anbefalede, at man gjorde Skridt til at indtage Landet til Foraaret.

For at der ikke skulde blive Misforstaaelser eller Utilfredshed bagefter, blev der trukket Lod om Lodderne (Homesteads) i den Township, som var blevet dem overladt til Kolonisation.

Der holdtes flere Møder i Vinterens Løb for at diskutere og lægge fælles Planer for Foretagendet. Men da nogle af de ældre Trossøskende og Venner i Omaha saa, at der virkelig var Alvor i Planen, begyndte de at blive lidt betænkelige. En Del af dem havde sikkert selv prøvet Pionerlivet og vidste, hvad der vilde møde deres unge Venner. Deres Menighed vilde ogsaa lide et betydeligt Tab, hvis alle disse unge rejste bort. Der gjordes ikke saa faa Forsøg paa at overtale dem til at blive og dermed opgive Planen, som for manges Vedkommende syntes at være ud i det blaa. Men intet hjalp. Hvad var der saa andet at gøre end at lade dem selv gaa ud og se, om „Isen kunde bære."

Der var dog en Ting, som voldte de troende unge Betænkeligheder. De skulde ikke alene forlade deres nærmeste Venner, men ogsaa Menigheden og Kirken, hvor de havde følt sig hjemme. De vidste jo godt, at der ikke var nogen Kirke eller noget Samfund, hvor de agtede sig hen.

Pastor G. B. Christiansen, som var Præst i Omaha paa den Tid, raadede dem derfor til at stifte Menighed før Afrejsen. Dette kunde maaske bidrage til, at de mere samlet kunde arbejde hen paa at faa egen kirkelig Betjening og Kirkebygning.

Dette blev de alle enige om. Pella Menighed, som den kald-

tes, blev stiftet ved en højtidelig Sammenkomst i Carl Christiansens Hjem i Februar Maaned 1903.

Tanken bag ved dette ligger i Ordet: „Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed,“ saa opfyldes Forjættelsen ogsaa, som vi senere skal se. Alt det andet blev givet dem i Tilgift.

2. KAPITEL

NOGLE TRÆK FRA REJSEN

De første, som i Foraaret 1903 forlod Omaha, var John Jensen, som var Ungkarl, samt L. B. Christensen og Fred Petersen. der begge maatte efterlade deres unge Hustruer i Omaha. De andre, som af forskellige Grunde endnu ikke var færdige, skulde følge senere hen paa Foraaret.

Fred Petersen havde en Godsvogn. Der var 2 Heste og 8 Kreaturer i den ene Ende. I den anden var der en Vogn og forskellige Redskaber samt Møbler og andet. Oven paa det hele var der Hø til Dyrene, og her havde han selv sit Natteleje. — Laust og John havde indrettet sig paa lignende Maade i den anden Vogn.

Der var mange Venner paa Banegaarden for at sige Farvel, og ikke faa af dem sagde: „Paa Gensyn i Alberta, Canada.“

Næste Dag var deres Vandbeholdere, som de havde inde i Vognen, ved at blive tomme. Dyrene skulde jo have Vand, og Togføreren lovede dem derfor 20 Min. i Albert Lea til at sørge for Vand. Det var ganske vist lidt besværligt at faa fat paa, fordi der stod et andet Godstog mellem deres Tog og Pumpen. Men de hjalp hinanden. Fred fyldte Spandene og rakte dem over til Laust, som stod mellem et Par Vogne paa det holdende Tog — og rakte dem over til John, som fyldte Beholderne. Men de havde kun godt begyndt, da Laust pludselig raabte: „Nu kører Toget!“ En, to, tre, var han nede og naaede at komme ind i Toget. Fred kunde næppe tro, at det var sandt, men fik da fat i Spandene og kom over i en Fart. Han løb, alt hvad han kunde, og vinkede med begge sine Spande, men Toget fik mere og mere Fart paa. Han standsede forpustet og kastede et langt Blik efter Toget; han kunde tydeligt se sine to Rejsefæller læne sig ud for at se efter ham.

Men hvad skulde han dog gøre. Han saa ned ad sig selv og opdagede først nu, at han stod i Skjorteærmer med en tom Spand i hver Haand. Det saa næsten latterligt ud, men Fred kunde ikke le. Derhenne kørte Toget med alt, hvad han ejede. Han gik tilbage til Stationen, rede til at give den skyldige en velfortjent Overhaling.

Men denne syntes ikke at have noget at angre. Han maalte Fred med et koldt Blik og spurgte om Beviser. Fred greb rask til Lommen, men blev slagen af Skræk. Han havde intet paa sig. Papirer, Penge og alt havde han lagt fra sig i Vognen.

Hans Hukommelse kom ham dog til Hjælp; han kunde huske Nummeret paa Godsvognen.

Stationsforstanderen blev efterhaanden lidt mildere stemt og tillod Fred at overnatte i Ventesalen. Han kunde nu ogsaa godt have givet ham lidt at spise, men det melder Fortællingen ikke noget om.

Næste Morgen var han saa igen paa Vej med sine Spande i Persontoget til Minneapolis, men her blev han igen forsinket nogle Timer; Lokomotivet løb nemlig af Sporet, men der skete ellers ingen Ulykker. Det blev henimod Aften, før han naaede Minneapolis, hvor han haabede at finde sine Kammerater og alt sit Gods. Dette lykkedes ogsaa efter en Tids Søgen. Alt var vel; der var blevet sørget for Dyrene, og Pengene var i god Behold.

Det næste, han tænkte paa, var selvfølgelig at faa noget at spise. 24 Timer er vel for de fleste lidt for længe mellem Maaltiderne.

Men medens Fred endnu sad og fortalte om sine Oplevelser, kom der Bud fra Stationen, at hans Gods skulde læsses over i en anden Vogn, før Rejsen kunde fortsættes. Dette var nok til at faa den mest godmodige i Krigshumør, fordi det udtrykkeligt var blevet dem lovet, at Godsvognene skulde være gennemgaaende til Bestemmelsesstedet i Canada. Det viste sig dog snart, at deres Protester ikke havde været til nogen Nytte. De maatte til at flytte det hele over i en anden Vogn; der var ikke andet at gøre, skønt det var et stort Arbejde at faa alt saa godt pakket, som det var før.

Det tog elleve Døgn at rejse fra Omaha til Innisfail, saa det er let at forstaa, at vore Venner var ved at blive trætte af Zigeunerlivet og længtes efter Forandring, hvad vi nu skal se ved at følge dem paa den første Tur ud til Landet, som de var kommet for at tage i Besiddelse.

Innisfail var den Gang ikke ret stor. Der var nogle faa Forretninger, Posthus, Restauration og en Rejsestald, som blev drevet af en Svensker ved Navn Frank Andersen. Logihuset var overfyldt af Landsøgere alle Vegne fra, saa det var umuligt at faa en Seng for Natten. Men det kunde ogsaa baade være ondt og godt med en Seng, hvis man ikke kunde faa Ro til at sove alligevel. Ofte vrimlede det med Væggetøj i disse ikke alt for propre Restaurationer, saa Folk var ophovnede baade paa Kroppen og i Ansigtet om Morgenen.

Det meste af deres Flyttegods blev sat hen i Rejsestalden. Hønsene var de ogsaa nødt til at lade blive der, da der jo ikke var Spor af Bygninger, hvor de kunde anbringes.

Kun de allernødvendigste Ting læssede de paa Vognene, og mens de var i Færd med at faa alting ordnet til Udrykning, kom de til at tale med en Mand, som hed Hans Madsen; han var ogsaa Dansker og havde Land ved Markerville, kun en halv Snes Mil fra deres Land. Han tilbød straks at tage et Læs Flyttegods med ud. Dette var dem til stor Hjælp, og det var endnu mere værd at have ham med som Vejviser.

Det var en hel Karavane, som satte sig i Bevægelse denne Formiddag med det nuværende Dickson som Maal.

Der var fire Vogne, tre af dem forspændt med Heste og en med et Par Muldyr. Kreaturerne blev drevet bagefter.

Paa den første Strækning ud fra Byen var en stor Del af Landet optaget—og en Del deraf under Kultur. Man saa Nybyggerskure hist og her, men der var ingen rigtig Vej; men man kommer maaske Sagen lige saa nær, naar man siger, at der var Vej over det hele, hvor der ikke var for megen Skov. Frosten var ved at gaa af Jorden, og der var opblødt af den smeltende Sne og Foraarsregnen. Det kunde ikke gaa an at køre for mange Gange i det samme Spor.

Jo længere de kom frem, des mere besværlig blev Vejen. Skiftevis kørte de gennem Skov og Pilekrat, Vand og Mudder, saa Vognene sank i til Akslerne. Hestene svedte og begyndte at hænge med Hovedet.

Føreren, Hans Madsen, kunde ikke give dem Haab om Bedring, hvad Føret angik. Begejstringen sank adskillige Grader, jo længere de naaede frem.

Det var en Gaade, at de ikke gennem deres Udsendinge, som før dog var kommet samme Vej, havde faaet noget at vide om de Vanskeligheder, de nu maatte kæmpe med. Kunde det virkelig

tænkes, at de var blevet narrede af deres egne Spejdere, som de jo da havde fuld Tillid til? Vel næppe!

Men Tankerne gik i hvert Fald i den Retning, og naar Hestene maatte hvile, gik Talen i samme Retning.

Nu er det ikke saa vanskeligt at forstaa, hvordan Sammenhængen var.

For det første kendte ingen af disse Nybyggere meget til Landbrug; de var alle sammen Haandværkere. Fred Petersen var vistnok den eneste, som havde lidt Erfaring fra Omaha. Laust Christensen var Gartner, men dette var noget ganske forskelligt fra en Nybyggers Tilværelse.

Dernæst var Spejderne gaaet hen over Sumpe og Grøfter paa Isen uden at tænke paa, hvad der var nedenunder. Det kunde man jo ikke godt tilgive en erfaren Landmand; han skulde ikke have nogen Vanskelighed ved at se paa Græsset, hvorledes Jordbunden var.

Tilmed var dette den værste Tid paa Aaret. Det tager lang Tid, før Frosten gaar af Jorden om Foraaret, og som Følge deraf kan Vandet ikke sive i Jorden, naar der ikke er Afløb paa anden Maade.

Men lad os høre lidt mere om, hvad Fred Petersen fortæller.

Der var endnu et Vandløb, som de skulde igennem; her var der ingen Vej udenom; det maatte enten briste eller bære.

John Jensen kørte fast med sine Muldyr; baade de og Vognen sad suget fast i Sumpen. Medens de nu alle sammen maatte hjælpe at faa ham ud, kom der en kørende med et Læs Flyttegods fra modsat Retning. Han lod sine Heste trække Vejret, før han kørte igennem. Fred kaldte paa ham og spurgte ham, om han ikke kørte den forkerte Vej.

Manden nægtede det bestemt og tilføjede: „Tre Maaneders Sommer og ni Maaneders Vinter om Aaret passer ikke for mig!"

De tre nyankomne stod tavse og saa efter Manden, da han med Raab og Skrig kørte sit Læs gennem Dyndet.

Da de omsider naaede Medicine Floden, var det mørkt. Her plejede man at kunne køre gennem Floden, men paa Grund af Højvande kunde det ikke lade sig gøre.

Man spændte saa fra, bandt Hestene til Vognene og fodrede dem for Natten. Kreaturerne fik Lov til at gaa løse omkring og passe sig selv.

Hans Madsen indbød dem til at gaa med hjem og overnatte hos ham, saa behøvede de ikke at opslaa Telt.

Paa den anden Side af Floden boede der en Mand, som havde en Baad, ham kaldte de paa og fik ham til at sejle dem over.

Der er noget ved denne Flod, som uvilkaarligt minder om en Aa derhjemme i Danmark.

Vandet flyder stille og roligt. Skrænterne er ikke ret høje, og man kan gaa helt ud til Vandet.

Frøernes Kvækken i Foraarsaftenens Stilhed havde en lægende Virkning paa Sindet.

Vejen havde været besværlig og brydsom; men paa Trods af alt det, som havde skuffet dem, havde de alligevel en Følelse af, at Landet, som aabnede sig for dem, havde megen Lighed med deres gamle Hjem, Danmark.

Næste Morgen skinnede Solen atter. De havde faaet en god Nats Søvn, og de gik rask til for at se, hvordan det stod til med Dyrene.

I Naturen var der ogsaa blevet Travlhed. Ændernes Skræppen fra Floden lød, som om de havde en livlig Konference. Agerhøns i store Flokke strejfede hen over Stien.

Fuglene fløjtede deres Morgenmelodi.

Højt oppe over denne Vrimmel af Liv svævede en mægtig Høg paa sine stærke Vinger, aabenbart for at udsøge sig en Frokost blandt det intetanende Vildt.

Mændene standsede dog ikke for at gøre grundigere Iagttagelser. Der blev igen roet over Floden.

Et af de første Blokhuse (Carl Christiansens)

Men de kunde godt have sparet sig deres Ængstelse for Sagerne. Hestene stod og pillede de sidste Straa af Høet op, og Kreaturene laa ikke langt derfra og tyggede Drøv bag nogle Pilebuske.

Canada var et fredeligt Land.

Det blev nødvendigt at køre over Markerville for at komme over Broen der, som var bygget for et Par Aar siden.

Ved at gøre denne Omvej kom de i Forbindelse med en Farmer, der uden Vederlag tilbød dem Hus og Stald til Afbenyttelse.

De tog selvfølgelig med Glæde mod dette Tilbud og betragtede det som en Guds Førelse.

3. KAPITEL.

DE FØRSTE DANSKE KVINDERS ANKOMST.

Da de nu efter nogle Dages Forløb var kommet lidt i Orden, foretog de Strejftog til Hest for at finde deres Land. Efter Landkortet skulde det ligge 7 - 8 Mil sydvest for, hvor de nu havde slaaet sig ned.

Dette var ganske vist ikke saa let. Der skulde være fire Spadestik og en Jernpæl med Nummeret i Hjørnet af hver Sektion, det var næsten som at finde en Knappenaal i en Høstak, men deres Udholdenhed lønnedes dog omsider med Held.

Det var værst for Fred Petersen. Han kunde ikke komme til at fastsætte Grænserne for sit Land, fordi det var næsten en eneste stor Sø.

Derfor blev ogsaa han boende, hvor de nu var, medens de andre to opslog deres Telte paa egen Jord for at have nærmere til Arbejdspladsen.

Imidlertid begyndte de saa at samle Træstammer sammen til at bygge Huse af.

Jeg tager Hatten af i Ærbødighed for Pionerkvinderne, ikke alene for de to første, som endnu lever i Kolonien; men der var mange andre, som man maa beundre for deres Indsats og Udholdenhed. Hvad vilde Kolonien have været uden dem?

Husarbejde var der ganske vist ikke ret meget af i de første Aar, da de boede i Telt eller primitive Blokhuse. Men der var meget af det lettere Arbejde, som med god Vilje godt kunde forrettes af Kvinderne. F. Eks. Pasningen af Kreaturerne og Malkning o.s.v.

Vand og atter Vand, det hører man Gang paa Gang, naar der tales om de første Aar.

Vand, meget mere, end man brød sig om, hører med til Dicksens Historie. Ingen Vej eller Sti, uden at den førte gennem Vand. Her gik Kvinderne ofte ud i al Slags Vejr for at søge efter Køerne.

Der var intet Hegn omkring Græsmarkerne, men naar Køerne om Morgenen fik deres Frihed til selv at søge efter Føden, gik de kun ledsaget af Bjældernes Klang, hvor de kunde finde de bedste Græsgange.

Naar det er stille Vejr, kan Bjælderne høres meget langt bort. Men suser Vinden i Trætoppene, er det meget vanskeligt. Ofte giver Klangen Genlyd i Skoven, og man kan høre Bjældeklang i alle Re ninger. Kommer saa det ene Vindstød efter det andet med drivende Regnbyger, saa Bladene rasler, og Grenene knirker, kan det godt faa den mest udholdende til at opgive Haabet om at finde Køerne den Dag.

Ofte hændte det ogsaa, at man efter flere Timers Søgen paa Kryds og tværs i det vilde Landskab kunde finde dem staaende ved Stalddøren. Derefter kunde man saa hvile sine trætte Lemmer paa Malkestolen og læne Hovedet ind imod Koens vaade Side. Er man saa efter en saadan Vandring endnu i godt Humør, kan det godt lade sig gøre at synge en Sang om det store, rige, frie Land, medens Mælken skummer i Spanden. Drypper Vandet ved Siden af uafladeligt ned i Nakken paa een fra Loftet, kan man nok fristes til at blive lidt misfornøjet med Situationen.

Der var kun faa, som havde Tag paa Stalden i de Dage. Kunde man faa lidt Straa paa Bjælkerne, var det ikke saa ilde. Men var Straaet først gennemvaadt, regnede det i Stalden hele Tiden.

Fru L. B. Christensen, som selv har nedskrevet nogle Minder, fortæller:

Det tog Mrs. Fred Petersen og mig 3 Dage at rejse fra Omaha til Innisfail. Vi havde vore Madkurve med. Trætte af Rejsen glædede vi os til at kunne hvile ud i en god Seng. Vi var jo vant til gode og velordnede Forhold fra Omaha, men var selvfølgelig ikke helt uforberedte paa at møde det modsatte her.

Logihuset i Innisfail var overfyldt, men man tog Hensyn til os og lod os have et Værelse. Sengen saa langt fra indbydende ud. Vi lagde os derfor med Tøjet paa og prøvede paa at sove.

Men det gik ikke saa let, for— ja, det lyder saa fælt at skulle sige det — men rent ud sagt, Sengen var smækfuld af Væggelus, og de var saa tamme, at man godt kunde klappe dem, men det gjorde

vi nu ikke. I Stedet for blev der et Massemyrderi, som man ikke har kendt Mage til i Dicksons Historie. Paa den Maade gik den første Nat i Alberta.

Næste Morgen kom vore Mænd for at hente os, og vi følte os mere trygge ved at være i deres Selskab.

Vi to kom til at køre i Fjedervognen, som havde staaet i Innisfail. Min Mand gik ved Siden af, fordi vi kun havde een Hest for, og Vejen var daarlig. Fred havde noget Flyttegods og Hønsene paa sin Vogn, som var forspændt med 2 Heste. Henimod Aften, da vi var midt i et stort Vandhul, tabte Fred den ene Hjul af Vognen. Hønsene og andre Ting faldt i Vandet. Vore Mænd maatte ogsaa ud i Vandet for at frelse Hønsene og for at faa Hjulet sat paa igen. De masede og plaskede i Vandet, men kunde ikke finde Møtrikken til at holde Hjulet med.

Vi var nødt til at fortsætte uden den, det gik ogsaa med Forsigtighed.

Vi overnattede hos en Eneboer. Det havde regnet det meste af Tiden, og det blev ved med at regne den næste Dag. Omsider naaede vi dog vort fremtidige Hjem, „Teltet ved Bækken" (som kaldtes Dickson's Creek). Her var rindende Vand.

Nu begyndte vore Genvordigheder for Alvor. Vi havde to Køer og to Heste. Den ene Ko døde, fordi den ikke kunde taale Klimaet (kan hænde, den fik for meget Vand), og den anden gav ikke Mælk. Vi købte saa en Ko for de sidste $40 vi havde. Den første Vinter levede vi mest af tørrede Æbler og Flæsk, som vi købte paa Kredit hos Købmanden i Markerville. Blokhuset som vi byggede, var med et fladt Tag, som bestod af Græstørv. Vi kunde ikke holde os tørre. Regnen strømmede ned overalt; der var ikke engang en tør Plads til Sengen.

Naar det var Solskin, maatte jeg derfor flytte alt ud for at faa det tørret. Vi havde ikke mange Møbler, men vi havde da et stort Spejl, det havde jeg ogsaa sat udenfor en Dag.

Vi havde købt et Faar af en Islænder, og det gik og græssede omkring Huset. Det kom hen, hvor Spejlet stod, og maa være blevet overrasket ved at se et Faarehoved som sit eget i Spejlet. Jeg saa jo ikke, hvordan det gik til. Men maaske har de to Faarehoveder først snuset og nikket til hinanden, og det betyder vist paa Faaresproget: „Kom an!" og et Par Skridt tilbage og saa et kraftigt Spring med stiv Nakke. Jeg hørte Braget af Glasstumpers Klirren og ilede ud. Det tog mig ikke lang Tid at regne ud, hvad der var passeret, da jeg saa Faaret rystende paa Hovedet luske af Sted omkring Hushjørnet.

Jeg var selvfølgelig ked af det, men kunde næsten ikke lade være med at le højt. Jeg samlede Glasstumperne op og gemte nogle af dem til et Minde.

„Et Faar er et Faar", tænkte jeg, og jeg skulde jo have været klogere.

Engang kørte min Mand til Markerville for at gøre Indkøb. Føret var daarligt som sædvanligt, og han maatte snegle sig omkring for at blive paa det tørre. Da han kørte hjem, var det mørkt, og han tabte fuldstændig Retningen og vidste slet ikke, hvor han var. Han havde længe ladet Hestene gaa, som de vilde, og syntes ikke, at det kunde blive ved paa den Maade. Han spændte derfor fra og bandt dem til Vognen, selv lagde han sig under Vognen og sov.

Saa snart det blev lyst, vaagnede han og gned sig i Øjnene for at konstatere, hvor han var. I det samme hørte han en Hane gale i Nærheden og blev glad ved at være tæt ved en Farm. Men han maatte gnide sig endnu nogle Gange for at kunne tro sine egne Øjne. Farmen var hans egen; han holdt ikke langt fra Ledet, som førte ind til Gaarden.

Min Mand og jeg fik efterhaanden opdyrket 5 Acres. Vi saaede Byg, men alting frøs. Kommer der haard Nattefrost for tidligt, ødelægger den alt. Vore Kartofler var saa bitre, at vi næsten ikke kunde spise dem.

Om Søndagen samledes vi allesammen til Læsegudstjeneste i Hjemmene. Vi sang meget, og Gud var os nær. Efter Gudstjenesten drøftede vi Ugens Begivenheder ved en Kop Kaffe, og vi var som een stor Familie.

I Ugens Løb hjalp vi hinanden, saa godt vi kunde. Der var ingen, som kunde klare sig uden Hjælp. Vi var alle fattige, men vi levede og arbejdede i Haab om Fremgang. Der var mange Skuffelser, men vi lærte at gaa til Gud ogsaa med dem.

Vi levede som Fugl i Lunden. — Følgende Sang af Vilh. Gregersen er næsten træffende:

Gør dig ikke Plager
med al Verdens Sager;
Stol kun frit paa Naaden fra din Gud.
Gør som Fugl i Lunden,
glad fra Haand i Munden;
Gaa med Sang til Dagens Gerning ud.

Blev maaske ej meget
her paa Jord dit eget,
er din Stue lille, lavt dit Tag,

Kære, husk, hvor ofte
under høje Lofte
det, som kaldtes Lykke, er Bedrag.

I en fattig Frakke
kan du Herren takke
sandt og godt som i en fin og ny.
Bag et fattigt Klæde
skjultes Julens Glæde
som en dejlig Stjerne bag en Sky.

Kan for Gud du synge,
Lad kun Byrden tynge,
du faar Kræfter til at tage fat.
Og i al din Møje
faar du Barnets Øje
for hver lille Glædens gyldne Skat.

Ikke Glans og Smykke
giver Hjemmet Hygge,
Hjemmets Hygge er vor Herres Fred.
Naar i Tro vi vandre
Kærligt med hverandre,
Gaar den kære Herre Jesus med.

4. KAPITEL

FRA NYBYGGERLIVET I ALBERTA

I Juli Maaned samme Aar kom Carl Christiansen, Henry Larsen, Chris Christiansen og Chr. Larsen, alle fra Omaha, og slog Teltene op paa deres Land.

Det saa ud, som om Indvandringen til denne Koloni, som endnu ikke havde et Navn, tog rigtig fat.

Hvad kunde være Grunden dertil? Efter hvad vi allerede har hørt, syntes Fremtidsmulighederne ikke at være særlig glimrende. Hvad kunde det hjælpe at faa Land for næsten ingenting, hvis den største Del deraf stod under Vand, naar Kornet frøs, og der ikke blev andet end Straa tilbage? Ja, og saa Vejforholdene. En anden Landeplage var Myggene; det er umuligt at beskrive deres umættelige Blodtørst. De kunde næsten drive baade Mennesker og Dyr fra Sans og Samling. Ofte var de saa nærgaaende, at det ikke var muligt at arbejde ude uden at have Handsker paa Hænderne og Net om Ansigtet. Hestene blev saa ustyrlige, at man næsten hverken kunde spænde dem for eller fra.

Det eneste, som kunde være nogenlunde lønnende, var Kreaturerne.

De fleste havde nogle faa Malkekøer, og efter at det længere hen i Tiden blev saadan, at Fløden kunde sælges, var det vel nok dem, som holdt Farmerne „oven Vande". Der var som sagt Græs i Overflødighed. Der var talrige Engstrækninger, hvor man kunde bjerge Hø, hvis der ikke stod for meget Vand. Det kostede jo ikke andet end Arbejdet.

Der var dog kun faa, som havde mange Kreaturer i Begyndelsen, og det tog adskillige Aar at lægge sig en Besætning til.

Pastor G. B. Christiansen, som først havde advaret imod Foretagendet, stod i livlig Forbindelse med Udvandrerne. Han rejste senere selv en Tur derop og blev saa interesseret, at han selv købte et Stykke Land.

Der fortælles, at Præsten skulde ud i Vandet til Knæene for at komme til at staa paa sit eget Land. Saa raabte han begejstret: „Gud ske Lov, jeg staar paa mit eget Land!"

Grunden til, at Pastor Christiansen og flere andre af Samfundets Præster købte Land, var vel nok hovedsagelig den, at man vilde undgaa, at Landet i Koloniens Centrum skulde gaa over paa fremmede Hænder.

Pastor G. B., som han ofte kaldtes, gik omkring og holdt Møder i Teltene. Det var en Opmuntring at have deres gamle Præst iblandt sig; det gav dem nyt Mod til at overvinde Vanskelighederne.

Økonomisk saa det langt fra glimrende ud. Der var jo ingen Indtægter, og de fleste maatte købe paa Kredit. Derfor var der intet andet at gøre end at gaa ud og arbejde, hvor der var Arbejde at faa.

Huse skulde der ogsaa bygges; det naaedes ogsaa, det var ikke raadeligt at skulle bo med Kone og Børn i Telt om Vinteren.

Men der var godt Samarbejde. Skulde der bygges, gik Mændene sammen og hjalp hinanden.

Efter det Billede, som nu er rullet op for os, skulde man jo tro, at Folk havde Bryderier nok at bære. Hvis de bare selv kunde faa det allernødvendigste til Livets Ophold, burde de vel være tilfredse.

Men nej, de havde nemlig tænkt paa at kalde Præst. Guds Ord og Sakramenter skulde forvaltes, og der skulde drives Mission. Ikke alene iblandt dem selv, men der var spredte Nybyggere af andre Folkeslag, som ogsaa trængte til at høre Ordet.

Pastor G. B. Christiansen hjalp dem, og allerede i 1904 fik de en bosiddende Præst, idet Pastor Gundesen sagde Ja til deres

Kald. Han tog Homestead og begyndte at bygge saa snart som muligt. Medens dette stod paa, boede han med Familie i Henry Larsens Hus. (Larsens var flyttet til Calgary for at faa Arbejde der om Sommeren.)

Her er et Udklip af „Danskeren", hvori Pastor Gundesen skrev:

Pastor J. C. Gundesen

Jeg skal nu forsøge at meddele lidt om Menighedens Arbejde og Fremgang heroppe. Det var paa den danske Konges Fødselsdag i 1904, at jeg modtog Kaldsbrev fra Dickson Menighed i Alberta, Canada, og først i September samme Aar ankom jeg med min Familie til Kolonien. Den 11. September holdt jeg første Gang Gudstjeneste i L. B. Christensens Hjem, hvor kun 9 voksne Personer var til Stede, da en Del af Menighedens Folk var bortrejst for at tage Sommerarbejde i Byerne og ved Jernbanen.

Det har altid staaet for mig, at hvor der er Guds Ords Forkyndelse og Sakramenternes Forvaltning, maa der holdes Søndagsskole, men for at der kan holdes Skole, maa der være Børn. Dem var der paa denne Tid ikke mange af i Kolonien, dog var der nok til at begynde med. Den 2. Oktober, da vi holdt Gudstjeneste hos Fred Petersens, organiserede vi en Søndagsskole med 2 Lærere, Fred Petersen og undertegnede, og 5 Børn, hvoraf de 4 tilhørte Præstefamilien, da Henry Larsen, den eneste Familie i Menigheden, som havde skolepligtige Børn, paa denne Tid boede i Calgary. Den 18. December 1904 holdt jeg min Tiltrædelsesprædiken i Præstehuset,

som vi kort i Forvejen var flyttet ind i. Hidtil havde vi haft vore Gudstjenester omkring i Husene, men siden den Tid har vi stadig haft dem i vort Hjem, som saaledes i bogstavelig Forstand har været Menighedens aandelige Hjem. Jeg har altid tænkt, at jo flere skønne Minder, man kunde knytte til sit Hjem, desto bedre; vore Søndagsgudstjenester har ogsaa bidraget til at berige og forskønne vort Hjem.

Den 28. Maj sidste Aar (1905) havde vi en Mærkedag i vor Menigheds Historie, idet vi holdt den første Konfirmation i Alberta. Tre unge bekræftede deres Daabspagt. Ved denne Lejlighed blev vi tillige mindet om „Nordens Enhed", der var nemlig en Dansk, en Norsk og en Svensk. For os havde Festen en særlig Betydning, idet vor ældste Datter, Kirstine, var en af de tre. I en anden Henseende var det ogsaa en Mærkedag, idet Henry Larsens lille Pige blev døbt, hvilket var den første Daabshandling i Dickson Menighed i Alberta.

Den 22. Oktober havde vi Optagelse i Menigheden, hvorved 19 Sjæle sluttede sig til den; og den 31. December havde vi igen Optagelse, hvorved 6 voksne Personer lagdes til Menigheden. Vi havde en velsignet Jul. Vejret eller Føret lagde ingen Hindringer i Vejen for at komme til Gudstjeneste og Møder hverken Dag eller Aften. Vort Juletræ havde vi ogsaa i vort Hjem. Vi var denne Aften 74 Personer forsamlet med gamle og unge.

Vel er Landet og Klimaet godt, men det bedste af det, der er heroppe er dog de kære Mennesker; thi de fleste af dem, der er her, er troende Folk. Da de er kommen fra forskellige Menigheder i vor forenede Kirke, saa er vor Præsteskole, vore Missionsmarker og i det hele taget de forskellige Grene af Guds Riges Arbejde baade kendte og elskede af dem. Vore Samfundsblade „Danskeren" „Dansk luthersk Kirkeblad" og „Børnebladet" ser man da ogsaa i næsten hvert Hjem. Med Menighedens Vækst er ogsaa vor Søndagsskole gaaet fremad. Naar alle skolepligtige Børn i Kolonien er til Stede, gaar Tallet op til 18, som undervises af 3 Søndagsskolelærere; desuden har vi en Bibelklasse, som ledes af I. S. Tromburg. Endvidere skal jeg tilføje, at vi har Samtalemøde hver Onsdag Aften omkring i Hjemmene.

„Det har saare meget at betyde, hvad Slags Folk det er, som grunder en Koloni. At saa mange af Guds Børn er kommen herop, er af de Ting, som vi kan tilskrive Herrens Styrelse. Men her er jo ogsaa dem, som trænger til at modtage Herrens Indbydelse, naar han siger: „Hvo, som tørster, komme, og hvo, som vil, tage Livsens Vand uforskyldt."

Vi har nu faaet vort eget Posthus i Kolonien, dets Navn er: Dickson, med Carl Christiansen som Postmester. I Dag, den 7. Februar, kommer Posten for første Gang herud. Men vi faar kun Post en Gang om Ugen, hver Onsdag.

5. KAPITEL

KOLONIENS FØRSTE JULEAFTEN

af C. Svendsen i „Kirken og Hjemmet"

Solen kortede af sin Vej, Vinteren havde meldt sig, og Julen stod for Døren. Samtidig kom Længslen efter det, man havde forladt, og vel navnlig Koloniens ellers saa tapre Kvinder følte Trykket af Ensomheden, Savnet — og vel ogsaa Slidet.

En af den lille Kolonis Beboere var taget til Calgary og havde faaet vellønnet Murerarbejde. Henry Larsen havde faaet Svendebrev derhjemme i Gammellandet og kunde vel nok hamle op med den canadiske Teknik, det manglede bare. Nu skulde han hjem og se til „Mutter" og Drengene til Julen, og han skulde vise, at han ikke kom tomhændet hjem. Og bydes til Julefest skulde de alle: Fred. Petersens og hans Kone, Carl Christiansen og hans Kone og Børn, L. B. Christensen og hans Kone, Chris Larsen med hans engelske Kone og saa naturligvis Koloniens Ungkarle, Chris Christensen, John Jensen og Hans Busk. Ja, Hans Madsen fra Markerville skulde da ogsaa med, „han var saa flink mod os, da vi mødte ham den allerførste Gang i Innisfail."

Grisen skal naturligvis slagtes, og naar vi saa sætter et godt Fad Sulemad paa Bordet og krydrer det hele med mine mange gode Calgary-Sager og siden overrasker alle Mændene med en Julecigar, saa bliver vel „en Jul i Canada" ikke at kimse af.

Juleaften kom. De mødte alle, glade og forventningsfulde. Mrs. Henry Larsen var et eneste stort Smil ved Husmoderens gode Bevidsthed, at der var ikke Mangel paa noget som helst. De fra Staterne medbragte Møbler saa lidt forfinede ud til de beskedne Vægge og det tarvelige Loft, man følte sig dog snart hjemme; Fred Petersens smittende Latter var dem jo saa velkendt, at de troede, de igen stod i den fine Stue dernede i Omaha.

Den gode Mad fik sin Bekomst, og medens Kvinderne rydder af Bordet faar Mændene Julecigaren tændt, og Hygge breder sig. Saa kommer Juletræet frem, og medens Børnene klapper i deres

smaa Hænder, tændes Julelysene og med dem kommer det lille Selskab ind i den rette Julestemning.

De unge Mænd tager Børnene ved Haand, Mændene deres Koner, man slutter Kreds om Træet: „Glade Jul, dejlige Jul, Engle dale ned i Skjul, ja lønligt iblandt os de gaa."

Da griber Henry den Bog, de havde lovet aldrig skulde forlade dem, og læser: „Men det begav sig i de Dage . . . Ære være Gud i det højeste! Fred paa Jorden! I Mennesker Velbehag." Og medens Lysene brænder ud, et efter et, flyver Mindets Fugle gennem den næsten sommervarme Chinook Luft til Nebraska og bringer Hilsen til Venner og Slægt og ønsker alle dernede, Præst og Menighed, „Glædelig Jul."

En ekstra Kop Kaffe slutter den dejlige Aften, den første Juleaften blandt Danske i Dickson.

Første Juledag samledes alle Vennerne igen til Julefest, denne Gang i Fred Petersens Hjem, ja selv Juletræet bragtes med.

Husherren læste en Juleprædiken af Vilhelm Beck, dette blev Indledningen til de mange Julegudstjenester, der Aar efter Aar blev holdt i Koloniens forskellige Hjem og senere i en festlig smykket Kirke.

6. KAPITEL

DER BYGGES KIRKE OG SKOLE

I 1906 kom der en Tømrer ved Navn Lonneberg med sin store Familie fra Chicago til Dickson og købte Land. Lonneberg kom til at gøre sin Indsats i Koloniens Udvikling. I 1907 blev Lonneberg valgt til Formand for Menigheden og beklædte denne Post til 1911.

Han nedskrev selv sit Bidrag til Dicksons Historie før sin Død i 1945.

Det lyder, som følger:

Vi kunde næppe tro vore egne Øjne, da vi endelig efter en besværlig Rejse holdt uden for Posthuset. At dette virkelig kunde være det meget omtalte Dickson! Det var ikke andet end et primitivt Blokhus med Græstørv paa Taget, hvor der oven i Købet groede en Masse Ukrudt, som gav det et mærkeligt Udseende.

Men vi maatte, skønt vi var vant til at bo i en Storby, gøre os fortrolige med, at vi nu var Nybyggere.

Det var ikke let for mig, som ikke var vant til at køre Hestene, at vænne mig til Turene til Innisfail (ca. 30 km.). Særlig

galt var det, naar jeg skulde gennem Medicine Floden, hvor der stadig ingen Bro var. Hestene tog sig en rigtig Dukkert, og værre var det, naar Vandet gik ind i Vognkassen og ødelagde de indkøbte Varer som Mel og Sukker.

Men alt dette var kun Smaating i Forhold til, hvad vi maatte døje den første Vinter 1906-07, da de varme Vinde, som plejede at komme over Bjergene fra Stillehavskysten, fuldstændig udeblev.

Vi var mange, som skulde spise og have Tøj. Huset var langt fra af de bedste, og Indtægterne var saa godt som Nul. Det var knapt med Foder til de faa Dyr, vi havde. Ofte maatte Farmerne køre 10-15 Mil for at faa et Læs Straa.

Derfor mindes vi denne Vinter som en af de haardeste i 40 Aar.

Videre fortsætter han:

Tanken om Kirkebygning havde stadig været levende. De første Nybyggere havde allerede sikret sig Byggeplads for Kirke og Præstebolig Aaret efter deres Ankomst. Der var ogsaa begyndt paa Bygningen, men der var ikke Midler nok til at fuldføre den med. Indvandringen blev ved og Landet mod Syd og Vest blev optaget. Som Følge deraf vilde Kirken ikke komme til at ligge i Koloniens Centrum; derfor og af andre Grunde blev der Strid om hvor Kirken skulde ligge.

Det gik endog saa vidt, at der for en Tid var to lutherske Menigheder paa Stedet. Pastor Gundesen, som ufrivilligt blev indviklet i Striden, blev tvungen til at resignere.

Pastor Gundesen var en Fredens Mand, og i Ydmyghed overgik han de fleste. Dette gav han Bevis paa ved altid at være villig til at betjene Menigheden, naar den af den ene eller den anden Grund var uden Præst. Han blev boende paa Farmen og rejste ud at holde Møder i Omegnen, deriblandt ogsaa Olds.

Men Guds Aand og Brodersind fik dog Overhaand over os, saa vi kunde blive enige om, hvor Kirken og Præsteboligen skulde ligge.

Marius Eliassen og L. B. Christensen, som begge er døde for flere Aar siden, gav hver 5 Acres til Byggeplads for Kirke og Præstebolig.

Der var imidlertid kommet nok skolepligtige Børn til Kolonien til at faa en Skole; denne blev siden ogsaa brugt til Møder og forskellige Sammenkomster.

I Vinteren 1907-08, der var en af de mildeste Vintre, som

vi nogensinde har haft, gik nogle af Menighedens Folk ud for at fælde Træer til Tømmer. De havde nemlig af Jernbaneselskabet faaet Tilladelse til at tage 20.000 Fod Tømmer gratis.

Aaret efter gik man saa i Gang med at bygge Præstebolig; denne opførtes ved gratis Arbejde af Koloniens Beboere.

Trods Fattigdom og mange andre Genvordigheder stræbte man dog stadig fremad. Der skulde bygges Kirke, men der var ingen, som havde Penge.

Men Kærlighed gør opfindsom. De fleste havde da nogle Kreaturer, og saa fandt man paa at give hver en Studekalv. Disse lod man saa græsse Sommeren igennem, og da Efteraaret kom, saa de kunde sælges, indbragte de en køn Sum Penge.

Pastor Magnussen, som imidlertid havde afløst Pastor Gundesen som Præst, rejste en Tur til U. S. A. og indsamlede i Menighederne der 600 Dollars til Kirkebygningen.

Kirken blev bygget af en Fagmand i 1911 og pryder Dickson den Dag i Dag. — Tak til Gud og Mennesker!

Naar jeg nu sidder her og tænker tilbage paa de første Aar med de mange Skuffelser, saa maa jeg ærligt indrømme, at det langt fra var let.

Vi havde frosset Korn næsten hvert eneste Aar, og saa regnede det næsten ustandseligt, saa vi ofte maatte bjerge Høet ud af Vandet i de lavere Engstrækninger.

Det var meget smaat med Indtægterne for Farmerne; de fleste havde ganske vist Køer, men der var ingen Afsætning for Fløden saa langt fra Markedet. Man fik derfor med Regeringens Hjælp bygget et Andelsmejeri (Creamery eller Kærnestation) i Markerville. To betydelige Landsmænd, Dr. Marker, Dairy Commissioner for Alberta, efter hvem Markerville fik Navn, og D. Mørkeberg spillede en ledende Rolle i dette Foretagende.

Kærnestationens Drift gik dog senere over paa private Hænder og drives endnu af D. Mørkeberg, Markerville, som ved Siden af ejer en større Mejerifarm der ved Byen.

Den ugentlige Indtægt ved Salg af Fløde hjalp lidt paa Situationen og gav Farmerne en betydelig Opmuntring. Ganske vist var det ikke altid let at faa Fløden kørt de 10 Mil, men hvad gjorde man ikke for at faa nogle Dollars i de Dage. Perly Tromburg, der havde paataget sig at køre Fløden, havde et Par store Tønder paa Vognen og kørte fra Farm til Farm. Han havde en Maalestok med for at konstatere, hvormeget hver Mands Fløde fyldte i Tønden, derefter fik han saa sin Betaling Ugen efter. Se-

nere blev dette dog ændret, saa enhver sendte Fløden i sin egen Transportspand og fik sin Betaling efter Flødeprocenten.

Men der er ogsaa mange skønne og lyse Minder, som fuldtud opvejer de triste. Vi saa Guds Rige blomstre iblandt os. Jeg husker, hvordan vor første Præst, Pastor Gundesen, uegennyttig og med Flid søgte at faa alle ind under Guds Ords Indflydelse, ikke alene i Nærheden, men saa langt ud, som han paa nogen Maade kunde naa, — eller Pastor Magnussen, som aldrig forsømte at besøge de Medlemmer om Mandagen, som ikke havde været i Kirke om Søndagen.

Den nye og den gamle Skole

Uvilkaarligt kommer man til at spørge om, hvad vi vilde sige i Dag, hvis vi blev udsat for et saadant Besøg, naar vi udeblev fra Søndagsgudstjenesten.

Jeg tænker ogsaa paa Højskolearbejdet, som senere blev sat i Gang, og paa alle de unge fra nær og fjern, som kom hertil for at faa Højskoleuddannelse. Ogsaa de fik Anledning til at komme ind under Ordets Indflydelse.

Menigheden har her en stor Hjemmemission, og takket være vor Gud og Fader, at vi ogsaa har set Frugter der.

Vi har nu en moderne Skole med 4 Lærere og ca. 110 Elever og et Pensionat, som kan rumme op til 20 Piger.

En Datter af vor første Præst er fremdeles Leder af Skolearbejdet.

Maatte vi være smaa nok til at lade os lede af Guds Aand ogsaa i dette betydningsfulde Arbejde.

Naar jeg ser paa alt det, der er opnaaet, kan jeg sige, at det for

mig mange Gange kan opveje de første Strabadser og Skuffelser og Modgang i Pionertiden.

Jeg takker Gud for hin Dag, jeg landede i Alberta.

—

Det kunde være paa sin Plads, at skrive nogle faa Mindeord om S. P. Lonneberg, nærmest fordi vi her i Dickson føler, at vi skylder ham Tak, og fordi han gav os et Eksempel til Efterfølgelse.

Lad mig først sige, at han var ivrig naar det gjaldt Arbejdet for Guds Rige. De unge laa ham særligt paa Hjertet. Bedre Uddannelse i Dagskolen for Børnene, Oprettelse af Bibelskole og Bibellejre, det var hvad han stadig mindede Folk om. Men ikke med Ord alene, han sled sig selv op for hvad han troede, der kunde tjene til hans Medmenneskers Vel. Han tjente som Councilor i flere Aar og var i Bestyrelsen for Skolen.

Den største Del af Bygningerne her i Kolonien har Lonneberg haft Haand i Hanke med. Det var ham der byggede Kirke og Præstebolig. Han var Mester ved Opførelsen af Sylvan Lake Bibellejr og var med til at bygge Bibelskolen i Camrose, Alberta.

Han sagde aldrig nej til nogen, fordi Vedkommende ikke havde Penge. Han kunde, om saa skulde være, gøre det billigere end nogen anden.

Han har sat sig et varigt og værdigt Minde.

S. P. Lonneberg og Hustru sammen med Slægt og Venner Et Søndagsbesøg i et Farmhjem

7. KAPITEL

SANGKORET.

Fred Petersen, som altid har været stærkt interesseret i Sang og Musik, fik straks et Sangkor i Gang. Til at begynde med var alle, som havde lidt Tone i Livet, Medlemmer, enten det saa var unge eller ældre.

Sangkoret under dets dygtige Leder har været til megen Glæde og Velsignelse i Arbejdet, det er vokset saadan sammen med Menighedsarbejdet at man daarligt kunde tænke sig at undvære det.

Sangkoret paa Besøg i Ponoka sammen med Pastor Bentsen og Frue. Sangkoret rejste ogsaa ud og medvirkede ved Gudstjenester og Møder andre Steder.

Det er sikkert ogsaa noget af en Rekord, at Sangkoret i Dickson har bestaaet under Fred Petersens Ledelse i over 40 Aar.

Hvert Aar i Februar Maaned holder Sangkoret sin aarlige Koncert. Kirken er som Regel fyldt til sidste Plads ved denne Lejlighed.

Denne Aften er det alene Koret, som bringer Budskab i Sang og Musik.

Bagefter serveres der saa Kaffe i Undersalen. Kaffe er forresten den mindste Part. Der er Æbleskiver, dansk Æblekage, Lagkage, Smaakager, Smørrebrød og næsten alt, hvad man kan ønske sig.

Indtægterne gaar selvfølgelig til Sangkorets Kasse, der skal jo bruges Penge til Bøger og meget andet.

Følgende Sang blev skrevet til en af Sangkorets Koncerter:

Velkommen til vort Stævne,
til Korets Sangkoncert,
vi vil af bedste Evne
frembringe lidt af hvert
af Sang og Orgeltoner,
Klaver og Strengespil
til Pris for vor Forsoner,
vi ham lovprise vil.

Kom træt af Dagens Møje
du her til Kirken hen,
blev Aandens Sanser sløje,
saa hvil og hør, min Ven.

Vi vilde gerne bringe
et Budskab med vor Røst,
og Fredens Klokker ringe
til Lægedom og Trøst.

Og Luften vil vi fylde
i Kirken med vor Sang,
vi Himlens Gud vil hylde,
det er vort Maal og Trang.
Lad Sangens Magt os drage
i Aanden over Sky
og lidt af Glæden smage,
som er i Himmelby.

Der havde været Fremgang; der kom Folk fra vidt forskellige Egne, baade i U. S. A. og Canada.

Adamsen Familien kom med mange Kreaturer og Heste fra Nord Dakota; Anton Lauersen fra Kennard, Nebraska; John Petersens og Enkefru Christiansen fra Blair, Nebr.; Thos. Thomsens, Lonnebergs, Enghauges, Martinus Nielsens, Carl Lorensen, Westergaards, Richard Nielsens, Tromburgs, og maaske flere, disse sluttede sig alle til Menigheden og gjorde deres Indsats paa forskellige Maader.

Da Hjemstedslodderne (Homesteads) efterhaanden slap op, tog en Del af de nævnte Land i Kevisville. Her var Axel Lundgren den ledende indenfor Menigheden i mange Aar.

Nybrækning paa F. Pedersens Farm. Hvor der ikke var for mange Rødder, kunde det godt lade sig gøre med 4-5 Heste.

I Dickson blev man hurtigt klar over, at der maatte gøres noget i Retning af Dræning, hvis man skulde opnaa økonomisk Succes.

Der blev derfor dannet et Dræningsselskab, og med Regeringens Garanti fik man et Laan i New York for at muliggøre dette Foretagende.

Dicksons Drænings-Distrikt har forresten sin egen Historie, som vi ikke kan komme ind paa her.

Men det var et mægtigt Arbejde. Arbejdet gjordes for en stor Del med Gravemaskiner, men ikke saa lidt blev gjort med Heste og paa gammeldags Maner med Skovl og Spade. Her var ogsaa en ekstra Dagløn at tjene for Nybyggerne.

Emigranter paa Visit hos Fred Petersens

Det var kun gaaet smaat med Opdyrkningen af Landet. Øksen er ganske vist et uundværligt Redskab, men det tager Tid og Taalmodighed at faa et større Stykke Land ryddet paa den Maade. De allerfleste Pionerer gik vel nok ved dette haarde Arbejde og grundede over en lettere Maade at fjerne Træerne paa. Det kom ogsaa, idet der var nogle, som lavede en „brushcutter" (Kratskærer) som trukket af otte Heste kunde skære de mindre Træer og Buske af ved Roden. Men det var haardt Arbejde ogsaa for Hestene, derfor varede det ikke længe, før man brugte Traktorer i Stedet for, da disse var langt mere tilfredsstillende.

Herbert Westergaard og Brødrene Nørre var de første, som lavede en „brushcutter" i Dickson.

Rydningen af Skoven tog nu mere Fart, især paa Steder hvor det ikke var for kraftigt bevokset. Enkelte fik endog mellem 50 og 100 Acres ryddet en Sommer. Der kom ikke saa faa Emigranter til

Dickson fra Moderlandet, saa der var rigelig med Arbejdskraft, naar man bare havde noget at betale dem med.

Forstanderen for Haslev Højskole samt Sekretær P. Poulsen og Højskolelærer Hansen, ogsaa fra Haslev, var ovre at se paa Forholdene, og de maa have syntes godt om det, idet de senere raadede ikke saa faa af deres unge til at rejse til Alberta.

Posthus og Købmandsforretning

Kreatur- og Hestebestanden havde ogsaa forøget sig betydeligt, der var en Overflødighed af Græs paa de ubegrænsede Strækninger.

De unge Dyr, som ikke havde et Brændmærke før, blev brændemærket, før de lodes ud af Indhegningerne i Foraaret, ellers var det umuligt at kende dem igen om Efteraaret. Det var selvfølgeligt ogsaa for at forhindre Tyveri, idet der altid var nogle, som ikke brød sig saa meget om, hvad der var dit eller mit.

Carl Christiansen boede ikke længere i Loghuset paa sit Homestead, han havde bygget sig en Forretning paa Hjørnet i Nærheden af Kirke og Skole. Hans Navn var kendt i mange Miles Omkreds.

8. KAPITEL

JUBILÆUM.

I 1929 fejrede Menigheden sit 25 Aars Jubilæum. Det var 25 Aar siden, Menigheden blev stiftet i Carl Christiansens Hjem i Omaha, før de begyndte Udvandringen til Canada.

Der blev gjort store Forberedelser til Festen, som blev bestemt at skulle vare i 3 Dage. Præsterne Damskov, Winnipeg, J. Knudsen, Calgary, S. Loft, Standard, og M. Matthiesen, Edmonton, tog imod Indbydelsen tilligemed en Del af Folkene fra de danske Menigheder og ikke saa faa af de spredt boende Danskere.

Om Formiddagen var der Gudstjeneste ved de forskellige Præster, og om Eftermiddagen og Aftenen var der Møder, hvor der blev talt baade af Præster og Lægfolk over forskellige Emner, f. Eks. Minder fra Pionertiden, Historie, „Hvad er vor aandelige Arv fra Danmark, og hvad og hvormeget skal vi bevare deraf og omplante til Canada.“ Fri Diskussion.

Der var skrevet Digte i Anledningen, og en Del Skitser af morsomme Scener fra Pionertiden var blevet tegnet og ophængt.

En af Skitserne, som gjorde særlig Lykke, var af et Telt, Komfuret stod udenfor, og Husmoderen var ved at stege Flæsk. Medens hendes Opmærksomhed var henvendt andetsteds, fløj en Høne op og tog Flæsket ud af Panden.

Om Søndagen var der Gudstjeneste og derefter Fællesspisning i Undersalen.

Det var dejlige Dage sammen med Landsmænd.

Nedenstaaende Sang blev skrevet i Anledningen af Pastor Stinus Loft, dengang Præst i Standard.

Sølvtonende Bedeslag
1904-1929

Mel.: „Her gaar jeg og længes“ eller:
„Mig intet skal fattes, min Hyrde han er“

Da Dickson i Dag har os kaldt til sin Fest,
Vi glade for den os berede,
O, lad os kun samles, hver eneste Gæst,
For sammen med Dickson tilbede.
Den Gud, som vor Kirke har Lykke tilmaalt
Og vor Uforstand gennem Aarene taalt
Han bandt med de Baand, der ej brister.

De Præster, som Dickson de Aar har betjent,
Paa Sjælene har taget Sigte.
De førte Guds Ordet saa klart og saa rent,
Ej hørtes der Menneskedigte.
Saa skal vi da nævne, som nu vi kan bedst,
Af Dicksons hver eneste tjenende Præst.
Gud være for alle dem lovet!

Vor Gundesen skyldes, at her vi fik Rod,
Han delte med os sine Goder,
Ja bygged sit Hus, som til Tjeneste stod,
Om ej af de nyeste Moder.
Med Kærlighedsflamme han varmed dets Sal,
Indtil han blev baaret til Himlenes Hal,
Hvor han sig nu fryder ved Lammet.

Hans Ben de nu hviler i indviet Jord,
Hans Aand os dog stadig tilskynder:
„At føre til Maals, hvad i Hjertet der bor,
At leve som Gud han det ynder."
Skal ej vi da leve, som han os har vist,
Saa frelste vi kommer i Himlen til sidst,
Om end vi ved Trængsler skal lutres?

Naar Magnussen bored i Teksten sig ind,
Da kunde vel Hjerterne brænde.
Guds Ord det jo kunde forandre hvert Sind,
Fra Synd til vor Gud det hensende.
Slig Tale om Gud giver Værn for vor Tro
Og hjælper os alle til Fred og til Ro.
Maa Ordet til Tro sig fremvokse!

I Andersens Tid vi vel mente at staa,
hvor Herren os Foden da satte.
Han skildred jo Livet for store og smaa,
Gød Kræfter i dem, der var matte.
Sin Hammer han svang med Fynd og med Klem,
Saa Ordet i Hjertet ej ødtes i Glem
Han vilde, at Ordet ej glemtes.

Naar stundom Hr. Sørensen raabte „Giv Agt,"
Og satte lidt Skik paa saa mange,
Da virked vel Ordet og ved sin Magt
Fandt Vej til de Hjerter saa trange.
Guds Ord, om det lyder lidt haardt eller blid,
Kan frelse os nu og i Evigheds Tid,
Naar Hjertet i Tro det annammer.

Vi husker vel Bentsen saa vel som den Tid,
Da han med os delte Guds Gaver.
Han streifed omkring, og han søgte med Flid,

Hvor Mennesker Tilflugt mon haver.
Han talte om Kvæg, og om Sæd, og om Jord
Og minded om Himlen med Rigdom saa stor,
Gik ud for at søge de tabte.

Men tvende Gange ved Vintertid
De savned en Ordets Tjener,
Saa kom den gamle Jens Dixen hid,
Hans Budskab gik Folket til Hjerte.
Han vandred omkring udi Kulde og Sne
For Folk at besøge og Landet bese,
Hans Minde man sent her vil glemme.

Nu vandrer han om i Dannevang,
Hvor Ordets Sæd han udspreder.
Paa Vej over Marken han nynner en Sang,
Han skuer tilbage og beder,
Ja ogsaa for os bag det dybe Hav,
Hvor han færdedes længe, og Gud ham gav
Et Arbejd i Manddommens Alder.

Vor Kirke vi elsker med Sjæl og med Sind,
Guds Midler vi stedse betragter,
Og Kirken skal vidne fra Kælder til Tind,
Vi Djævelens Væsen foragter.
Vi hager os fat til den Lærdom saa fro,
At Frelse kan findes for Hjerter, der tro
At Jesus betalte for Synden.

Hver Synder vi søger at vinde for Gud,
For Kristus og Korset tillige;
Med Ordet vi driver fra Synden ham ud,
Og fører ham ind i Guds Rige.
Naar bare vi enig kan løfte i Flok,
Da naar vi med Salighedsbægret ham nok,
Han styrkes, til Livet han frister.

Nu vil vi saa takke for alt hvad vi fik:
For Aar, og for Gaver, og Præster,
For Naaden, at alt, mens Aarene gik,
Vi leved med Gud som hans Gæster.
Vi takker for Daab, vi takker for Ord,
For Føde ved Herrens det dækkede Bord,
Vi lover og takker for Frelsen.

Saa fejrer vi Festen tilsammen i Tro
Og haaber og beder tillige,
At stedse vor Kirke maa være et Bo,
Hvor Aanden til Hjerter nedstige.
Gud hjælpe os Livet at leve saa glad
Og føre os ind i den hellige Stad,
Hvor stedse vi Fester skal holde.

Stinus S. Loft.

9. KAPITEL

EN JÆGERHISTORIE FRA DET SIDSTE STORE NORDVEST

Af en Alberta-Læser i „Kirken og Hjemmet“ fra Februar, 1935

En tidlig Morgenstund i November hørtes en Del Vogne rulle ud af et af Albertas danske Settlementer. Der var endnu ingen Lysning paa den østlige Himmel. Det var koldt, Landevejene var frosne, og de tunge Vogne lavede et vældigt Spektakel, som de i den stille, klare Morgenstund kørte Vest paa mod de store Bjerge. Det var 10 Mand af Settlementets Farmere og Forretningsfolk, der drog ud paa Jagt. Saaledes var det Skik gennem flere Aar. Hvert Efteraar, naar Tærskning ag Arbejdet i Marken var endt, var det som Bjergene og Skoven kaldte. Eventyret og den frie og storslaaede Natur var en Fristelse, som disse djærve Sønner af Vikingeæt ikke kunde staa imod. Nu var Dagen endelig kommet. Alt var tilrettelagt Dage i Forvejen. Hestene var skoet, Vognene eftersete, saa de kunde modstaa de næsten uovervindelige Strabadser paa denne Tur. Man var forberedt, om saa skulde være, til at kunne lave nye Hjul og Stænger. Provianten var hentet hos Settlementets Købmand Dagen iforvejen, at intet skulde hindre fra at komme af Sted paa Slaget fire.

Paa Mødestedet ved Krydsvejen var da ogsaa alle fire Vogne tilstede og de ti Jægersmænd. Trods den tidlige Morgen var Humøret straalende, og da 40 Miles skulde tilbagelægges den Dag, satte man Hestene i Trav. Eftersom man kom længere og længere bort fra Settlementet og Dagliglivets Stræb, steg Humøret yderligere— og Forventningerne. Man talte om længst forbigangne Jagtbedrifter, og disse forholdsvis kloge Settlere blev som Drenge, der skulde paa Fisketur. Selv Grossereren med sine 200 Pund løb bag efter Vognen, som skulde han kappes med en 2 Aars Plag, naar man en kold Morgen ryster med Havrespanden, og Arkitekten, denne fine og kultiverede Københavner, sang „Den Gang jeg drog af Sted“, saa det skingrede i Luften.

Vejen var lang og Hestene begyndte at trættes. En af Jægerne sagde, at han kunde føle i Maven, at det maatte være Middagstid.

„Ja, saa stopper jeg, naar jeg kommer til den første Bæk", raabte den forreste Kusk. —

Hestene vandes og fodres, et lille Baal tændes, Tekedlen anbringes over Ilden og paa „staaende Fod" indtages Maaltidet. Teen, der har kogt i over 5 Minutter, er sort som Kaffe og lidt fedtet paa Toppen. „Det er lige, som Te skal se ud for at være god", siger en, og alle er enige i den Sag. Man spiser og drikker med Velbehag, og som kun Mænd kan det, Mænd, der skal paa Jagt.

Turen fortsættes, og næste Stoppested bliver i den store Skov, selve Urskoven.

Fra en Jagttur

— Der er Travlhed i Lejren; det store Telt er rejst, Komfuret sat paa Plads, og Ilden knitrer og blusser og kaster sit Skær over de to udvalgte Kokke, der er i Gang med Aftensmaden. Sneen er skrabet af Gulvet, hvor nogle er i Færd med at gøre Sengestederne i Stand i Teltets ene Ende. Dette bestaar i, at en Del Havreneg bliver lagt ud over Bunden, Tæpperne ordnes til Senge, og det hele afgrænses af en solid Træstamme, der samtidig tjener som Chesterfield Sofa. Det er en uskreven Lov, at ingen maa træde over denne Stamme uden paa Hosesokker. Andre hugger og skærer Brænde, andre er Hestepassere, saa alle har travlt, og alt gaar med Liv og Lystighed.

Endelig lyder Raabet: Supper! Man slaas om „Sofaen". Tintallerken, Kniv og Gaffel anbringes paa Knæene, og saa gaar Gryden fra Mand til Mand. Appetiten er glubende, og Kokkene roses for deres Kogekunst, „Biksemad a la hunting".

„Tak for Mad", udbryder Smeden, „det er længe siden, noget har smagt mig saa godt." Saa tænder han Piben og falder med et veltilfreds „Suk" bagover—i Sengen. En efter en følger man Sme-

dens Eksempel, og snart ses 10 Mænd liggende paa Ryggen, nogle med Tallerken og Krus staaende paa Maven, som det naturligste Sted for Anbringelsen; Ja, udbryder Grossereren, det er, ligesom det skal være.

Natten skrider frem, det er koldt udenfor, men inde er der hyggeligt og varmt. To maa dog til at vaske op, det er jo deres første Uddannelse i denne Gren af Husgerningen, det gaar derfor ikke ganske som det skulde, men de trøstes med, at de nok skal faa Kunsten lært, før de kommer hjem, „men vi skal ikke gøre jere Koner opmærksomme paa denne jeres Færdighed, det lover vi." — „Alle Mand op", det er Kokken, der lader sin Røst lyde, „Havregrøden og Pandekagerne ‚ready.' " Gennem Pandekageosen, der er saa tyk, at de, der ligger i Sengen ikke kan se, hvad der foregaar henne ved Komfuret, trænger Kaffen dog igennem med sin Duft, stærk nok til at faa alle Mand paa Benene, og ovenpaa Mad og Drikke er Heltene igen rede til at fortsætte Turen mod de blaanende Bjerge.

Man er nu langt inde i de store Skove, Dagen er vidunderlig, man ser Spor af baade Dyr og Elsdyr (moose), men Vildtet skræmmes af Vognenes Rumlen.

Efter tre Dages Kørsel kommer man til en lille Aa; her lades Vognene tilbage, da man ikke længere kan køre, men Maalet er 10 Mil længere op i Bjergene, og alt skal pakkes paa Hesteryg.

En tilfældig Iagttager vilde i denne tidlige Morgenstund undrende have betragtet en lang Snor af Heste og Mænd, der bevægede sig op ad en smal Bjærgsti. Hestene bar Paksadler, og Mændene, der var iført hvide Jagtuniformer, som Loven dengang bød det, bar hver en Riffel. Det var et ejendommeligt og storslaaet Syn at se denne Skare bevæge sig op ad den snoede Sti, lige bred nok til at sætte Fødderne paa. Det er vore Jægere, som nu er paa Vej til deres Jagtterrain. Man er nu inde i de udstrakte Bjærge, midt i den prægtige og ejendommelige Natur, der betager enhver og giver en Følelsen af selv at være saa lille og ubetydelig. De af Selskabet, som ikke tidligere har været i Bjergene, er overvældede af den Naturens Skønhed, som aabenbares gennem Dagen. Endelig naar man til Stoppestedet, en lille Jægerhytte mellem store Træer ved Siden af en rislende Bjergbæk. Indvendig ser Hytten skummel og forfalden ud; Varmen fra Komfuret og de friske Grangrene, der nu lægges paa Sengeunderlaget, gør Underværker, og efter at alt er bragt i Orden forekommer det Jægerne, at det lille Rum er det hyggeligste i Verden. Aftensmaaltidet er indtaget, og de tændte Piber fylder Hytten med Røgens hjemlige og vante Duft. Snakken bliver til Diskussion — om Bøsser og Kugler; det er Jægere, der taler

nu, Farm og Forretning er glemt, man er jo i Verdens fineste Jagtdistrikt — og i Morgen begynder det store Eventyr!

Dagen oprinder klar og kold. Alt i Hytten er i Bevægelse. Man giver sig næppe Tid til at spise sig mæt, Spændingen er for stor.

Thomas spænder Patronbæltet om Maven paa Grossereren, Arkitekten optæller fyrretyve store lange Riffelpatroner, og hvad der ikke kan gaa i Bæltet, puttes i Lommen. Smeden smører Fedt paa Patronernes Spidser, for, siger han, „naar man skyder paa lang Afstand, glider de bedre“, Jægerne smører hver sin Mellemmad, stopper nogle Rosiner i Lommerne og saa afsted.

Man bevæger sig op ad en stor Bjergkløft, og eftersom Bikløfterne munder ud i den store, fordeler man sig to og to — Jagten er begyndt. Man gaar langsomt fremad, ser spejdende op og ned ad Bjergskraaningen, Tale og Støj maa undgaas, da man hvert Øjeblik kan vente at komme en Hjort eller Elsdyr paa Skud.

Min Fælle, Jørgen, og jeg naar Toppen af en fladtrykt Bjergtop. Vi taber Resten af vort Vejr ved det storslaaede Panorama, der udfoldes for vore Øjne. Vi stiller os i Skjul ved et lille forblæst Grantræ, for et Par Mil borte paa Siden af en stor Kløft ses en Flok Elsdyr; deres store, mægtige og takkede Horn glimter i Solen som var de af Guld; de staar der uden at røre sig, disse Konger af Kanadas Klippebjerge.

Vi maa se at komme dem paa Skud; det vil tage et Par Timer at naa derhen, først skal vi helt til Bunds og saa op igen. „Hvad er det?“, udbryder Jørgen, pegende lidt til venstre for Elsdyrene. Jeg tager Kikkerten frem, retter den mod Stedet og opdager fire Mænd, den ene efter den anden, krybende paa Knæ og Albu, listende sig op mod Dyrene og søgende at skjule sig bag nogle smaa vindblæste Træer. Vi følger Bevægelserne med stor Interesse. Dyrene begynder at blive urolige, en mægtig Buk stikker Næsen lige op i Luften i Retning af dens Efterstræbere; den vejrer Faren — og hele Flokken sætter sig i Bevægelse. Jægerne springer op, Skud paa Skud knalder, og Larmen fra de fire Rifler, forstærket ved Ekkoet, runger over Bjergenes Kløfter fra Top til Top. Der skydes paa lang Afstand, dog er to af Dyrene saarede, de kan ikke løbe ret stærkt, det ene vakler, Jægerne kommer løbende, stopper undertiden op og skyder, løber saa igen. Endelig ligger de to mægtige Dyr udstrakte paa Sneen. Jagtknivene tages frem, og Jægerne gaar i Gang med at tage Indvoldene ud. Efter endt Arbejde aabnes for Madpakkerne og Maaltidet indtages med god Bevidsthed og god Appetit.

Det var ganske mørkt, da Jørgen og jeg nærmede os vor Jæ-

gerhytte. Endelig kunde vi lugte Røgen og se Lyset skinne mellem de lange Stammer. Det var en behagelig Følelse at være saa nær ved Muligheden for Aftensmad, for vi var sultne og dødsenstrætte. Det havde været en lang Dag med mange Oplevelser og megen Spænding.

Jeg havde paa vor Vandring nedlagt en stor Buk, saa det var med en vis Stolthed, jeg bankede paa Døren. Denne blev aabnet, og hvilken herlig Duft slog mig ikke i Møde! „Aah, stegt Lever med Skalotter," jeg behøvede end ikke at skele til Panden, og det kryd-rede den i Forvejen glubende Appetit.

„Ingen Jagthistorier før Huset er i Orden", saaledes lyder Parolen, men da Lysten til at berette er ved at sprænge Sidebenene, kappes man indbyrdes med at faa alt til Side efter Aftensmaaltidet. Og saa gaar det løs, der er ikke een, der ikke har haft store Oplevelser. De nedlagte Dyrs Horn blev maalte og Takkerne talte, og Grossereren uddelte Præmier, en fin Cigar, til Dyrenes Banemænd, de andre maatte nøjes med Piben. Spøg og Munterhed fyldte Rummet, og da det havde været Jagtens Indvielse, og Udbyttet tilmed havde været glimrende, flottede man sig med Chokolade og Kager, før man lagde sig til Hvile. Snart falder Tavsheden og Søvnen over de trætte Jægere. Der er Stilhed i Rummet, undertiden afbrudt af et Tilløb til Snorken. Ilden fra Komfuret sender sit flakkende Skær op mod Bjælketaget. Hvor er der dog hyggeligt her inde i den lille Hytte! Skønt træt kan jeg ikke bekvemme mig til at gaa til Sengs. Jeg kigger ud gennem Vinduet. Udenfor bevæger Nordlysene sig utrættelige i deres tavse Leg. Betaget betragter jeg Legen og Stjernernes funklende Vrimmel, og mit Blik søger stadig opad, henover de høje, sneklædte Tinder. Her ser og føler man Guds Storhed og Almagt. Her kan man leve i en Verden skabt af Gud uden menneskelig Indblanding.

Dagene gaar, man jager og skyder: nogle har allerede nedlagt, hvad Loven tillader; de kan saa begynde paa Pakningen af Kødet. Det er et stort Arbejde, og det tager to Heste at transportere Kødet af et Elsdyr. Kødbeholdningen vokser og det tager tilsidst 10 Heste for at faa det ført ned til Vognene.

De, der ikke har haft Heldet med sig og stadig har Ret til at skyde, jager endnu. Een af disse kom en Aften sent hjem, rig paa Oplevelser. Han havde faaet Skud paa et stort Elsdyr, men været saa uheldig kun at saare det, og nu fulgte han Mil efter Mil Blodsporet for om muligt at faa Lejlighed til at skyde. Med eet opdager

han, at en stor Grizzly Bjørn ogsaa følger det blodstænkte Spor; men da Bjørnen er foran og da Mørket lagde sig over Bjerget, tabte han Lysten til at fortsætte. Bjørneeventyret satte alle Hyttens Beboere i Bevægelse. Man diskuterede Muligheden af at komme den nær den følgende Dag, der ganske vist var Søndag. Paa denne Dag har Dyrene Fred for de snigende Kugler, og Jægerne benytter den til Spadsereture i de herlige Naturomgivelser. Men — da det nu var en Bjørn, saa burde man dog gaa efter den, — og saa var der jo ogsaa det saarede Dyr at tænke paa.

Søndag Morgen oprandt, og alle Jægerne begav sig ivrigt afsted. Man masede over den ene Bjergkløft efter den anden. Endelig kommer man til Sporet. Det var rigtig nok! Sporet af Bjørnen var saa stort, at en Mand kunde sætte begge sine Fødder i dens Spor. Men bevægede sig forsigtig fremad. Her kan ses, at det saarede Dyr har lagt sig i Sneen for at hvile, men da det blev sig den truende Fare bevidst, har det atter forsøgt at undslippe. Saadan Mil efter Mil.

Det var tydeligt at se, at Bjørnen kom nærmere og nærmere ind paa Livet af Elsdyret, og da vi endelig naaede Stedet, hvor Kampen mellem Klippebjergenes Monarker havde fundet Sted, vidste vi, at en Grizzly Bjørn af den Størrelse ikke var god at komme i Lag med. Efter at Bjørnen havde mættet sig i Elsdyrets saftige Bagparti, havde den flere Steder med Velbehag rullet sig i Sneen og var derefter klatret op ad Bjergskraaningen. Vi spreder os to og to og følger Sporet opad og ind i nedfaldent Skovkrat. Alle Mand har Riflerne parat. Der lyder et Varselsraab, et Skud knalder, og det vældige Dyr, med Fraade ud af Munden ruller som en Bold nedefter. Jægerne løber efter, Skud paa Skud knalder mod Uhyret. Det falder, rejser sig igen, men kan saa ikke mere. En Hagl af Bly trænger sig gennem dens tykke Pels. — Elsdyret er hævnet.

— Jagten er omme. Man er atter paa Vognene og paa Hjemturen. Alle er enige om, at det har været tre dejlige Uger, rige paa Oplevelser og med Udfoldelse af godt Kammeratskab. Og hvor i Verden findes bedre Jagtregioner end her i det sidste store „Nordvest."

10. KAPITEL

EN OVERSIGT.

Søndag, den 13. Oktober 1907, var der et stort Møde i Skolen. Samfundets Formand, G. B. Christiansen, og P. M. Petersen talte. Om Eftermiddagen blev Kirkegaarden indviet.

Den 27. Oktober 1907 var der Ungdomsmøde i S. P. Lonnebergs Hjem, og her blev Ungdomsforeningen stiftet. Fred Petersen blev Formand og Miss Mary Petersen Næstformand, Chr. Christiansen Sekretær og Katharine Lonneberg Kassererske.

Den 21. Maj 1908 plantede de unge Træer omkring Skolen, enhver havde sit.

Den 9. April blev Missionsforeningen begyndt med 33 Medlemmer.

Dagene før den 7. Maj havde vi Missionsmøder. Der var Kirkeindvielse om Søndagen. Det var store Dage. Herren sendte sin Aand. Der blev Vækkelse, særlig blandt de unge. Kærligheden blandt de troende fik mere Varme. Og vi maatte sige: „Vi har faaet dobbelt af Herrens Haand uagtet alle vore Synder."

Sekretær Henry Larsen skrev i sit Referat fra Januar 1909, at der havde været godt Samarbejde, og der havde været Fremgang paa alle Maader. Menigheden havde for første Gang været med til at yde til Mormonmissionen.

Det giver Glæde og Velsignelse.

Fred Petersen valgtes til Formand for Søndagsskolen i 1909.

Søndagsskolearbejdet har særlig stor Betydning, fordi Børnene ikke faar Religionsundervisning i Skolerne. Børnene bliver inddelt i Klasser og faar deres Lektier at lære til hver Søndag.

Det første Par, som blev viet i Kirken, var Laurits Adamsen og Katharine Lonneberg.

1. Juli, 1911, var der 142 Danskere i Kolonien og deraf 42 ved Kevisville.

I 1911 bestemte man at give 50 Dollars til Arbejdet blandt Danske i Calgary. Samtidig gav Menigheden Afkald paa deres Præst en Gang om Maaneden til Fordel for Calgary.

I 1909 var Præstelønnen 350 Dollars samt fri Bolig og Brændsel og tre Højtidsofre, og den steg gradvis Aar for Aar. I 1920 var den steget til 509 Dollars.

I 1916 havde Kolonien Besøg af Prins Erik af Danmark.

Fra Sylvan Lake. Møde- og Spisesal med Køkken

I 1925 kom Jens Dixen og indvilligede i at arbejde for Guds Riges Fremme paa Egnen i en 3-4 Maaneder, da Menigheden paa dette Tidspunkt var uden bosiddende Præst.

Dixen kom igen i 1928 og begyndte at holde Bibelskole i Kirkens Undersal.

Der var en 8-10 Elever. To af disse er nu Præster i den førnævnte Kirke, og en er Hedningemissionær i Sudan.

I Februar 1930 blev det af Menigheden vedtaget at bruge Kirkens Undersal til Skole.

Man havde forsøgt at oprette en Bibelskole, og Jens Dixen havde lovet at give 1000 Dollars til dette Formaal.

Men efter mange Forhandlinger frem og tilbage maatte dette nærmest af økonomiske Grunde opgives.

I Stedet for lod det sig gøre at oprette en Realskole med Provinsregeringens Støtte, men da der ikke var Penge til at bygge for, var Kirkens Undersal en foreløbig Løsning af Problemet.

Omtrent samtidig optog Pastor Nyholm en Gerning som Rejsepræst for at komme i Forbindelse med de mange spredtboende Danske i Alberta.

I 1932 begyndtes Bibelskolen i Camrose i Forening med den norsk-lutherske og svenske Kirke.

I Skovens Skygge paa Pastor Gundesens Farm paa den yngste Datter, Dagnys Bryllupsdag. Enkefru Gundesen sidder 3. fra højre.

Paa Grund af de haarde Tider, som resulterede i meget smaa Indtægter for Farmerne og megen Arbejdsløshed, kneb det meget haardt at betale Præsteløn.

Pastor Nyholm tog derfor imod Kaldet som Lærer ved Bibelskolen om Vinteren og holdt ved Siden af Gudstjeneste i Dickson en Gang om Maaneden.

Aaret efter, i 1933, fik Menigheden et Stykke Land skænket af Isaksen ved Sylvan Lake til Bibellejr.

Der blev der bygget Mødesal med en Tilbygning til Køkken, og ikke saa faa byggede selv smaa Sommerhuse, hvor de kunde bo under Opholdet ved Lejren. Denne ejes nu af en Lejrforening under Vestcanada-Kredsens Styrelse.

Da Menigheden endnu ikke havde sin egen Fest- og Sportsplads og tillige manglede en Byggeplads for Pigernes Hus, et Slags Pensionat for kvindelige Realskoleelever, skænkede Pastor Bentsen 10 Acres til dette Formaal.

Indvielsesfest for Dickson Højskole

En Drøm er blevet til Virkelighed — en Bøn er hørt. En af Jens Dixens mange Bønner for Dickson Highschool. „The dormitory“ staar nu færdigt som et udmærket Hjem for „the Highschool girls“ i Dickson.

Med amerikansk Hast skød Bygningen op, under Ledelse af Arkitekt Holnn-Møller. Hans Energi og Interesse for Arbejdet vil i Dickson blive husket længe. Stod man nu og da lidt tvivlraadig overfor de store Planer, der skulde udføres i Praksis, saa blev man den 17. December indbudt til Indvielsesfest for denne ny Bygning. Et bedre Motto for Dagen end "A thing already done", kunde næppe findes.

Pastor Ludvigsen aabnede Festen ud fra Guds Ord, hvorefter Dickson Sangkor, under Ledelse af Fred Petersen, sang "Den himmelske Lovsang." Arkitekt Holnn-Møller oplyste i Enkeltheder alt vedrørende Arbejdet der var blevet udført. Efter at Carl Christiansen havde aflagt Regnskab, var Ordet frit. Mange Smaataler blev givet i Dagens Anledning for Bygningen, dens Fremtid og Betydning. Senere paa Eftermiddagen serveredes der Kaffe, Smørrebrød og Kager. Festen varede til ud paa Aftenen. Pastor Nyholm,

der var Præsident for "The Canadian Lutheran Bible-Institute," var desværre ikke i Stand til at overvære Festen.

Alt efter som Bilerne og Slæderne "forsvandt" i Nattens Mørke, fandt Roen og Freden atter hjem til "the dormitory."

Medens Arbejdet skred fremad, og Bygningen skød op som en Paddehat, kom Dicksons Poet, under Navnet "H. H..," stille vandrende paa sit Livs poetiske Sti: "Always ready", og gav med sin Pen nedenstaaende Indsats til Skolens Arkiv.

— En tidligere Student.

Pigernes Hus

Da Pigernes Hus blev bygget i Dickson

Der kom mange unge Mænd,
enkeltvis, ja selv i Spænd,
som fik Lyst at gaa til Skolen.
„Frem i Visdom" var Parolen;
derfor gik det, som det gik,
at de Undersalen fik.

Thi med Penge var det knap,
men man ikke Maalet slap.
Præsten trak af alle Kræfter,
langsomt fulgte flere efter.
Andre hængte sig kun paa.
Mængden: „Det kan aldrig gaa!"

Skolen gik, og den gik bra.
Flere kom helt langvejs fra.
„Men hvad skal vi dog nu gøre?"
dermed lod sig Præsten høre,
„med de mange Piger smaa,
som vil her til Skole gaa."

Lad dem bo paa Møllers Kvist,
blev en Udvej dog til sidst.
Men der kom jo stadig flere,
med Begær: „Vi vil studere!"
Derfor lød nu Raadets Bud;
„Vi maa til at vide ud!"

Kunde ej et Bjælkehus,
naar vi løfter Mand og Mus,
bygges hist paa Præstens Ager?
Stammerne er alt paa Lager!
Det var vist en god Ide—
men til sidst man slog den ned.

Saa en Dag der kom et Brev,
hvori Pastor Bentsen skrev,
at man Huset kunde bygge
paa hans Land i Skovens Skygge.
Hjertensglade blev man da:
„Det kom sikkert ovenfra!"

Derfor gik man fluks i Gang
med Tabel og Maalestang.
Penge skulde man jo have,
mange lovede en Gave,
Køer og Grise samt en Stud,
det saa vældig gavmildt ud.

Saa bød Arkitekten til:
„Jeg saa gerne hjælpe vil."
„Mon han os vil kommandere?"
saadan tænkte sikkert flere,
til man saa hans klare Sved
strømme over Panden ned.

Mange gode Arbejdsmænd
kom med Skovl og Hestespænd.
Alt gik nok saa kækt fra Haanden.
dem besjæled Arbejdsaanden,
til det lød, det kendte Ord.
„Kom saa nu til Kaffebord!"

Da man kom lidt læng're hen,
kom der og en Tømrersvend;
Skønt det kneb at ramme Sømmet,
blev han meget godt berømmet.
Han hed John, var Peters Søn
og fik velfortjente Løn.

Unge Mænd med Briller paa
heller ikke saa derpaa.
Men det er jo, hvad man venter
af de gode Bogstudenter,
at de prøver Senens Kraft
med en Skovl og Hammerskaft.

Nu jeg grunder ved mit Bord
for at faa det rette Ord
om de mange gode Kvinder,
som saa tidt med hede Kinder
bagte mange gode Brød,
kogte dansk Rabarbergrød.

Det var ikke til dem selv,
men det gik i Skolens Elv;
derfor skal man aldrig glemme,
naar man ser paa Husets Fremme:
højt at agte Kvindens Værd,
deres stille Arbejdsfærd.

Der var og en Komite,
hvad den sagde, skulde ske.
Carl var vist Finansminister,
Mørk var heller ingen Kryster,
Fred og Pete var højt paa Straa,
de var med i Skolens Raad.

Larsen, hørte jeg engang,
han var med i første Rang.
Men saa var der ogsaa Nissen,
han var vist nok med i Spidsen,
og da Huset færdig laa,
satte Chris Papiret paa.

Nu vi ser vort Skolehus
ligge lunt for Vindens Sus.
Sneens hvide Tæppe breder
sig paa Mark og Fuglereder;
men i Hjemmets trygge Bo,
er der Varme, Fred og Ro.

Maa det altid være saa;
maatte Fredens Herre staa
over alle Ting, som gøres,
unge hen til Kristus føres
gennem dette nye Hjem,
da gaar Skolens Gerning frem.

Hans.

Paa Mr. og Mrs. Martinus Nielsens Guldbryllupsdag den 12. Juni, 1939.
Slægt og Venner samlet under de skyggefulde Træer i Haven.
Pastor Møller er til Stede.

Pionererne ældes. Her ses Mr. og Mrs. Th. Thomsen paa
Mrs. Thomsens 70 Aars Fødselsdag.

Pastor Nyholm fik igen Kald fra Skolen i Blair, Nebraska, og forlod Dickson for at optage denne Gerning i 1935, men kom tilbage og betjente Menigheden i Sommeren 1935. Med utrolig Energi havde Pastor Nyholm styrtet sig ind i Arbejdet. Det var ham, som for 18 Aar siden begyndte at udgive Bladet „Kirken og Hjemmet," en Ting som Menighederne og mange spredt boende Danske er ham taknemmelig for. Mange Hundrede Prøvenumre sendtes ud til alle de Adresser, der paa enhver tænkelig Maade kunde opdrives.

Begyndelsen var beskeden, men det lykkedes trods økonomiske Vanskeligheder og Modstand—ikke mindst fra nogle af Kredsens Præster.

En Højskole i Dickson var ogsaa paa Programmet. Her var mange Vanskeligheder at overvinde. Frøken Elsa Gundesen tilbød at undervise og lede Højskolen uden Løn, hvis det skulde vise sig at være nødvendig. Hendes Tilbud blev modtaget med Tak. Det viste sig dog, at Højskolen fik saa stor Tilslutning baade fra nær og fjærn, at der blev Penge til det nødvendigste, ogsaa til Frøken Gundesens Løn.

Starten af Bibellejren ved Sylvan Lake var et Stykke Pioneerarbejde, som det tog mere end almindelig Mod og Tro til at binde an med. Carl Christiansen's Lastbil, læsset med Materialer og Folk, baade Mænd og Kvinder, har gjort mange Tur til Søen, og der fortsættes stadig Aar efter Aar, for at forbedre og bygge op.

Pastor Nyholm havde ogsaa en stor Andel i Oprettelsen af Bibelskolen i Camrose. Mange Unge ogsaa herfra har høstet Velsignelse af at tilbringe en Vinter eller flere paa Skolen og derved bragt Velsignelse tilbage til Menighed og Hjem.

En Vækkelsesbølge var gaaet hen over Menigheden, som Pastor Trygstad tildels var Redskab til.

Det skal ikke forties, at alle disse Fremstød gjordes, medens de fleste Beboere var forholdsvis fattige og under økonomisk vanskelige Tider.

Efter Pastor Nyholm modtog Pastor Ravnkilde Møller Kaldet, som nu var blevet saa vidt forgrenet og med saa stor en Missionsmark, at det godt kunde se uoverkommeligt ud for een Præst.

I en af de første Prædikener, som Pastor Møller holdt, kom han med følgende Udtalelse:

„Jeg kan mere og mere klart se min Forgænger Pastor Nyholms Drøm om den store Indsats, denne Menighed skulde og kun-

Kirken, som den ser ud i Dag

de give i Arbejdet for Guds Rige paa disse Egne og ud over Vestcanada, dette store missionerende Arbejde, hvoraf meget allerede er taget op, og meget venter. Og, saa sandt Gud hjælper mig, vil jeg gøre alt for at gaa videre i samme Spor."

Kirken var blevet for lille, og der maatte sættes en Indsamling i Gang blandt Koloniens Befolkning. De, som ikke havde Penge at give, gav Arbejde. Præsten selv trak i Arbejdstøjet og tog fat, saa Sveden perlede paa Panden. Lonneberg, som var Mester, har altid været kendt for sin Evne til at sætte Folk i Arbejde og for at faa det til at gaa rask fra Haanden.

De indsamlede Penge slog dog ikke til, og Menigheden blev nødsaget til at optage et Laan hos en af Menighedens Folk.

Priserne paa Landbrugsprodukterne var ellers ved at blive bedre, men det vilde endnu tage lang Tid, før Landbruget kunde komme paa det jævne efter Depressionen først i Trediverne.

Efter at Pastor Ravnkilde Møller var rejst til Danmark, kaldtes Pastor P. Thorslev som hans Efterfølger i Embedet, til han i 1944 tog imod Kald fra den danske Menighed i Edmonton. Derefter var vi igen foruden Præst for godt et Aar, men betjentes skiftevis en Gang om Maaneden af vore Nabopræster. Tiden var kommen, da den overvældende Del af Menighedens Medlemmer krævede mere Engelsk. Dette havde til Følge, at det danske Sprog efterhaanden mere og mere maatte giv Plads for det engelske. Vi har dog stadig 2 danske Gudstjenester om Maaneden.

Uden at sige for meget saa har vi altid haft gode og tro Præ-

ster, som har forkyndt Guds Ord purt og rent, og, naar Tankerne gaar ud til dem, er det med Tak til Gud for, hvad han gennem dem fik udrettet paa disse Egne.

Pastor Ejnar Olsen, som nu betjener Menigheden, udvider stadig Arbejdsmarken. En ny og moderne Præstebolig er bygget og taget i Brug.

SLUTNING

Om Gud vil, kan Kolonien fejre 50 Aars Jubilæum i 1953, og naar vi ser tilbage paa Tiden, som svandt, har vi Grund til at se tilbage med Tak først og fremmest til Gud for hans vidunderlige Førelse og de mange Velsignelser, han gennem sin Menighed paa dette Sted øste over os. Vi, som senere kom til at gaa paa de Stier, som Pionerne banede, kan ikke undgaa at høste godt af, hvad de saaede. Derfor er det paa sin Plads, at vi agter dem højt og strør Blomster paa deres Vej, saa længe de endnu er iblandt os. Og de, som for lang eller kort Tid siden har nedlagt Vandringsstaven, lad os ære dem ved ikke alene at lægge Blomster paa deres Grav, men lad os være med til at lede Arbejdet i samme Retning — GUDS RIGE først!